

GLASILO SZDL OBČINE KAMNIK

Kamniški občan

KAMNIK, 24. MARCA 1980

POSEBNA IZDAJA

*Temeljne usmeritve razvoja
interesnih dejavnosti v prihodnjem
srednjeročnem obdobju*

Samoupravne interesne skupnosti s področja družbenih dejavnosti predlagajo svoje ocene razvojnih možnosti za obdobje 1981–1985 delavcem in občanom v obravnavo. To so prvi predlogi razvoja na posameznih področjih v obdobju 1981–1985 delavcem in občanom v obravnavo. To so prvi predlogi razvoja na posameznih področjih v obdobju 1981–1985, zato je razumljivo, da to gradivo še ni v celoti usklajeno z dejanskimi potrebami porabnikov in našimi realnimi možnostmi.

Zvezna, republiška in občinska resolucija za leto 1980 narekujejo omejitev rasti skupne porabe, prav tako politiko lahko pričakujemo tudi v obdobju 1981–1985. Pridobivanje dohodka v letih 1981–1985 bo potekalo v zelo zaostrenih pogojih gospodarjenja, zaradi česar bo treba računati s skromnimi materialnimi možnostmi. Planirana rast sredstev za izvajanje programov SIS v obdobju naj bi skupna poraba rastle okoli 4,4% letno.

Glede na visoko postavljene programe republiških SIS predpostavljamo, da bi morala skupna poraba v občinskih samoupravnih interesnih skupnostih rasti le za 3% letno, oziroma celo nekaj pod to rastjo glede na resolucijske ukrepe v letu 1980.

Samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti v občini Kamnik predvidevajo za obdobje 1981–1985 za izvajanje svojih programov naslednja sredstva po cenah leta 1978:

leta 1981 prikazana po cenah iz leta 1980 bi znašal realni letni porast 5,4%, kar bi bilo še vedno nad realno možno porabo v prvem letu planskega obdobja. Zaradi tega bodo morale SIS te programe v celoti ponovno ovrednotiti oziroma oceniti svoje možnosti v naslednjem planskem obdobju.

Predlagana vrednost naložb v občini znaša za obdobje 1981–1985 skupaj 446.110 tisoč dinarjev. Najpomembnejše so zdravstveni dom, osnovna šola Duplica, osnovna šola Komenda ter otroški vrtci Nevije, Kamnik-Perovo, Kamnik-Sever, Stranje, Loke, Zg. Tuhinj. Zaradi nujnega znižanja višine realne vrednosti predlaganih programov se bodo morala sredstva za naložbe znižati na račun sredstev, ki so potrebna za izvajanje osnovnega programa dejavnosti.

V novem srednjeročnem obdobju bi morali zmanjšati tudi zaostajanja in neskladja na področju delitve osebnih dohodkov v družbenih dejavnostih, kar bo imelo deloma tudi vpliv na ambicije pri razvojnih programih samoupravnih interesnih skupnosti. V okviru navedene rasti se bo morala gibati tako osnovna dejavnost interesnih skupnosti kot tudi naložbe.

V razpravah naj bi se delovni ljudje in občani osredotočili predvsem na razvojna vprašanja posameznih dejavnosti in na prednostno izvajanje posameznih naložb, dinamika rasti

Pregled planiranih sredstev SIS družbenih dejavnosti v srednjeročnem obdobju 1981–1985 na osnovi rednega financiranja

	Plan sredst. 1980 (po cenah 1980)	Sredstva za redno dejavnost in investicije po letih: cene 1978					Skupaj 1981–1985
		1981	1982	1983	1984	1985	
Skup. otroškega varstva	25.126	40.719	41.719	43.420	44.858	48.097	218.520
Obč. izobraževalna skupnost	95.839	80.851	84.468	88.804	93.250	95.742	443.115
Kulturna skupnost	18.834	18.941	20.844	22.068	22.872	24.004	108.729
Telesnokulturna skupnost	6.704	19.769	18.934	20.117	21.193	22.640	102.652
Skupnost socialnega skrbstva	10.343	7.935	8.172	8.427	8.745	8.749	42.028
Skupnost zdravstvenega varstva	127.310	132.420	160.781	159.663	149.160	158.258	760.282
Skupnost za zaposlovanje	4.003	3.471	3.628	3.791	3.962	4.140	18.992
Skupaj – sredstva	288.159	303.813	338.546	346.290	344.040	361.630	1.694.319

Planirana sredstva občinskih SIS so v obdobju 1981–1985 po letni rasti sredstev previsoka glede na možno realno letno rast sredstev, to je v okviru realne letne rasti za 3%. Predlagana sredstva SIS rastejo po poprečni letni stopnji 5,5%. V primerjavi z sredstvi SIS leta 1980 pa so predvidena sredstva za prvo leto planskega obdobja izredno visoka. To je razvidno iz primerjave planiranih sredstev za leto 1980 po cenah iz leta 1980 s planiranimi sredstvi leta 1981 po cenah iz leta 1978. Ker metodološko sredstev iz leta 1981 in 1980 v različnih cenah ni mogoče izražati z indeksom tudi niso prikazani v tabeli. Če bi bila sredstva

sredstev posameznih dejavnosti pa bo morala biti tako ali drugače v dogovorjenih okvirih.

Posebno pozornost bi morali v razpravi posvetiti dejavnosti zdravstva. Izvršni svet je zahteval od Zdravstvene skupnosti, naj pri opredelitvi za novo naložbo oziroma za adaptacijo pridobi ustrezno strokovno oceno, prav tako je izvršni svet zahteval naj se soinvestiranje regijske zdravstvene skupnosti v višini 50% izkaže z ustreznim samoupravnim sporazumom.

Proces usklajevanja razvojnih programov se bo pričel, ko bodo delovni ljudje v temeljnih organizacijah in krajevnih skupnostih oziroma skupčinah SIS ocenili to gradivo. Delavci v TOZD in občani KS naj obravnavajo predložene programe kritično, ter se opredelijo, katere so prednostne naloge v novem srednjeročnem obdobju. Pri tem naj dajo čim več svojih pobud, razvojna vprašanja pa naj rešujejo v skladu s svojimi interesi, potrebami in možnostmi.

Vzporedno s tem usklajevanjem že teče priprava samoupravnih sporazumov o temeljih posameznih interesnih skupnosti in dogovorov o temeljih plana občinske skupščine Kamnik za obdobje 1981–1985.

Kamnik, dne 10. 3. 1980

IZVRŠNI SVET

OTROŠKO VARSTVO

Razvoj družbene skrbi za otroka temelji na spoznanju, da je treba vsem otrokom zagotoviti osnovne pogoje za njihov vsestranski razvoj. Ob upoštevanju zaposlitve staršev je najpomembnejše zagotoviti otrokom varnost in varstvo za čas, ko so starši odsotni in ustvarjajo pogoje za družbeno blaginjo. V občini Kamnik je bilo v maju 1979. leta zaposlenih 9617 delavcev, od tega 4660 žensk ali 48 odstotkov.

Od leta 1975 do 1979 so se zmogljivosti v vrtcih povečale za 270 mest oziroma za 45 odstotkov, kljub temu je pritisk na otroške vrtce vedno večji. Znano je, da nekatere otrokove sposobnosti lahko razvijemo le v predšolskem obdobju. Starši tudi pričakujejo večjo družbeno organiziranost ob razreševanju potreb po varstvu otrok v času, ko so zaposleni.

Poseben problem pri razvoju vzgojnovarstvene dejavnosti predstavlja vključevanje otrok do 3. leta starosti. Za te otroke so potrebe večje od dosedanjih pogojev za vključevanje v vzgojnovarstvene organizacije, možne rešitve pa so:

1. izgradnja novih vrtcev z večjim številom mest za otroke do 3 let
2. razvijati varstvo v drugih družinah
3. iskati nove rešitve z neposrednim angažiranjem temeljnih organizacij združenega dela pri razreševanju problematike zaposlenih staršev in s kombiniranjem podaljšanega porodniškega dopusta posameznih mater za potrebe drugih, ki ne morejo za dalj časa izostati iz proizvodnje.

V obdobju od 3. do 7. leta starosti se prepletata dva vidika: – vzgoja, ki je potrebna vsakemu otroku za normalen razvoj, saj deficitov v razvoju predšolskega otroka ni več mogoče popolno odpraviti v poznejšem obdobju življenja – zagotavljanje vzgojnega varstva otrokom v času, ko so njihovi starši na delu.

Pri širjenju vzgoje in varstva bo potrebno posvetiti več skrbi otrokom ki so moteni v telesnem in duševnem razvoju. Zagotoviti je potrebno pogoje za delo vsaj ene skupine srednje duševno prizadetih otrok v okviru otroškega vrtca v Kamniku. To bo mogoče doseči le z gradnjo novih kapacitet; s tem bomo dosegli sprostitev zmogljivosti vrtca v Kamniku, ki ima za tako delo največ pogojev.

Upošteva se dejstvo, da je vsako leto več odklonjenih prosilcev za sprejem otrok v vrtce, bo morala imeti vzgojnovarstvena dejavnost v prihodnjem srednjeročnem planu prednost. Za razširitev zmogljivosti so potrebne v naslednjem srednjeročnem obdobju naslednje naložbe:

- nadaljevanje gradnje oziroma finančno pokrivanje naložbe za vrtce Duplica
- gradnja vrtca v Nevljah za 80 otrok
- gradnja vrtca Kamnik-Perovo (pod bencinsko črpalko) za 120 otrok
- gradnja vrtca Kamnik – sever za 100 otrok
- gradnja vrtca v Stranjah za 100 otrok
- gradnja vrtca Loke za 80 otrok
- gradnja vrtca Zg. Tuhinj za 80 otrok.

Potrebe po vzgojnovarstveni dejavnosti narekujejo, da bi morali do konca srednjeročnega obdobja:

- vključiti v redno vzgojnovarstveno dejavnost okrog 40 odstotkov vseh predšolskih otrok, predvsem iz tistih območij oz. centrov, kjer je obojestranska zaposlitev staršev največja;

– vključiti vse otroke od 3. do 7. leta starosti v različne krajše oblike predšolske vzgoje ter poiskati nove oblike dela z otroci na zunanjih površinah v poletnem času;

– 5-letne otroke, ki niso zajeti v vzgojnovarstvenih organizacijah vključiti v 150-urne vzgojne programe (prej 80-urni programi);

– 6-letne otroke oziroma otroke eno leto pred vstopom v šolo vključiti v celoletno pripravo na malo šolo, ki bi dnevno trajala po 3 ure.

Program male šole je doslej financirala občinska izobraževalna skupnost, v prihodnjem srednjeročnem obdobju bo to obveznost skupnosti otroškega varstva.

PROGRAMI OTROŠKEGA VARSTVA, KI SE IZVAJAJO NA RAVNI REPUBLIKE SLOVENIJE

1. Varstvo in nega otroka neposredno ob in po rojstvu

Da bi otrokom zagotovili osnovno nego in varstvo v najbolj občutljivejšem obdobju, je uveden podaljšani porodniški dopust v trajanju 141 dni po izteku 104 dnevnega zdravstvenega dopusta, oziroma 4-urni delavnik do prvega leta otrokove starosti.

Ta oblike varstva je deležnih v Sloveniji 72 odstotkov otrok, ker te pravice še niso deležni otroki kmečkih mater, študentk in drugih mater, ki niso delavke.

Potrebno bo preveriti ustreznost sedanjega trajanja porodniškega dopusta, predvsem zaradi visoke obolevnosti otrok, ki obremenjuje zdravstvene sklade, in ga podaljšati na 12 ali 16 mesecev, to je na obdobje, v katerem se otrok lažje vključi v vzgojnovarstveno ustanovo.

Variante:

– porodniški dopust v trajanju do 8. meseca otrokove starosti, varianta, ki se že izvaja.

– mati ali drug upravičenec je ob otroku do 12. meseca njegove starosti, višina nadomestila 100% povprečnega OD v preteklem letu.

– mati ali drug upravičenec je ob otroku od rojstva do 16. meseca starosti, višina nadomestila 100% povprečnega OD.

Povečanje potrebnih sredstev po 2. varianti je 107%, po 3. varianti 202%.

Med upravičenke do plačanega porodniškega dopusta bi bilo treba vključiti tudi kmečke matere, ki običajno niso le gospodinje, ampak tudi proizvajalke. Prav tako bi kazalo preveriti tudi položaj mater študentk, če upoštevamo, da je študij delo.

2. Oprema za novorojenca

Rojstvo otroka izredno poveča stroške družine. Pomoč za opremo novorojenega otroka v obliki zavitka za novorojenca predstavlja vsaj delno udeležbo družbe v stroških za novorojenca.

3. Pomoč družinam pri preživljanju otrok

Variante:

– v prihodnjem srednjeročnem obdobju bi prejemale denarne pomoči enako število otrok kot ob koncu tega srednjeročnega obdobja s tem, da se vsako leto valorizira višina teh pomoči glede na rast življenjskih stroškov.

– število otrok, ki bi prejemale denarne pomoči bi se postopoma zmanjševalo, višina denarnih pomoči pa postopoma večala.

– število otrok, ki bi prejemale otroške dodatke, bi se postopoma zmanjševalo, vzporedno pa bi se večal prispevek družbe za otroke v neposrednem otroškem varstvu.

4. Pospeševanje razvoja otroškega varstva

Preko ustreznega sistema solidarnosti je potrebno zagotoviti sredstva za izvajanje vzgojnih programov za predšolske otroke na manj razvitih območjih, za programe v vzgojno-varstvenih organizacijah, kjer se izvaja dvojezični vzgojni program, za predšolske otroke Romov, za izvajanje programov za predšolske otroke pripadnikov slovenske narodnosti v Avstriji, Italiji in na Madžarskem ter za predšolske otroke naših delavcev na začasnem delu v tujini.

Zveza skupnosti otroškega varstva SR Slovenije ocenjuje, da bo za zagotovitev programa skupnih nalog potrebno združevati sredstva iz prispevkov iz bruto osebnih dohodkov po stopnjah: leta 1981 – 2,40%, 1982 – 2,38%, 1983 – 2,36%, 1984 – 2,34% in 1985 – 2,32%.

Izobraževanje

Pravkar sprejeti zakon o svobodni menjavi dela na področju vzgoje in izobraževanja ter zakon o osnovni šole že v temeljnih določbah poudarjata nujnost podružblanja vzgoje in izobraževanja, kjer je najpomembnejše:

- razvijati osebnost in ustvarjalne sposobnosti,
- priprava učencev za aktivno vključevanje v samoupravne socialistične odnose ter v prizadevanja za hitrejši materialni in kulturni razvoj naše družbe,
- večja povezanost šole s krajevno skupnostjo in delovnimi organizacijami,
- upoštevati v programu dela šole krajevne posebnosti,

– vključiti v delovni proces šole vse več zunanjih dejavnikov.

Zaradi urbanega razvoja hitro narašča število prebivalstva, predvsem v krajevnih skupnostih Duplica, Komenda in Šmartno v Tuhinju. Zato se bo v teh krajih tudi povečalo število oddelkov osnovne šole.

Enoizmenski pouk bo lahko ostal le na podružničnih šolah Loke, Motnik, Vranja peč in Gozd ter delno v osnovni šoli Stranje. Šola Stranje bi potrebovala vsaj še dve učilnici in tehnično delavnico, da preide v celoti na eno izmeno, s tem pa bi bile dane minimalne možnosti za pričetek celodnevne šole.

Sedanjo podružnično šolo Duplica moramo v tem srednjeročnem obdobju dograditi in ustanoviti tu popolno osnovno šolo in ji tako omogočiti, da popolnoma zaživi v svojem kraju.

V Komendi bi občani želeli, da dogradimo popolno osemletko. To nam ne bo mogoče uresničiti. Glede na rast prebivalstva ter stabilizacijske usmeritve bi bilo dovolj, če v tem srednjeročnem obdobju dogradimo vsaj 6 učilnic, kasneje pa šolo dograjujemo po etapah.

Osnovna šola Tomo Brejc Kamnik je trenutno v najslabšem stanju in jo bo treba obnoviti.

Za navedene naložbe bi potrebovali naslednja sredstva:

Duplica 70.000.000 din
Komenda 10.000.000 din
Tomo Brejc 15.000.000 din
Stranje 10.000.000 din

S temi naložbami omogočimo šoli Stranje prehod na celodnevno šolo in delno tudi na Duplici, seveda če ne bi tu tako intenzivno naraščalo število prebivalcev. Ostale šole bodo imele pouk še vedno v dveh izmenah, zato se bomo morali v tem obdobju odločiti, kje zgraditi še eno osnovno šolo, ki bo razbremenila obe kamniški.

Šole v večini nimajo zunanjih igrišč. Da bi jih usposobili vsaj nekaj, bi potrebovali 50.000,00 din.

Na šolah bomo uvajali podaljšano bivanje kot prehodno obliko dela z učenci pred prehodom na celodnevno šolo. Predvsem je to nujno na Duplici in v Kamniku. Glasbena šola bo morala vključiti svoje delo v osnovno šolo – v podaljšano bivanje in celodnevno šolo. Svojo dejavnost bi morala prenesti poleg Kamnika in Most še v druge centre naše občine.

Čeprav na šolah pripravljajo učencem malico, niti ena kuhinja ni urejena za kuhanje ali razdeljevanje kosila, ki so eden od pogojev za daljše bivanje učencev v šoli. Zato bo treba urediti kuhinje v šolah Fran Albreht, Stranje in Moste:

Fran Albreht 500.000,00 din
Stranje 50.000,00 din
Moste 50.000,00 din

V šolah bomo nadaljevali z akcijo »brezplačni učbeniki«.

Dogovoriti se bomo morali tudi za večjo skrb za pedagoški kader. Povečati moramo število štipendistov ter zagotoviti za pedagoške delavce stanovanja, saj šole same tega ne zmorejo. Uskladiti bomo morali osebne dohodke delavcev v vzgoji in izobraževanju z delavci v gospodarstvu.

V usmerjenem izobraževanju bomo razvijali predvsem (kot se pravkar dogovarjamo) ekonomsko in naravoslovno matematično smer izobraževanja. Letno bi vpisovali 17 oddelkov.

Center usmerjenega izobraževanja moramo dokončati že v letu 1980 (zgraditi telovadnico) in bo za naslednje srednjeročno obdobje popolnoma pripravljen za svoje naloge.

Kultura

Uveljavljanje kulture kot nepogrešljive sestavine celotne družbene reprodukcije, obenem pa organskega dela življenja vsakega posameznika, skozi katerega se bogati njegova osebnost in udejanja njegovo človeško bistvo, je že v tem obdobju doživelo pomembne potrditve, saj so kulturne dejavnosti tako po obsegu programov kot po njihovi kvaliteti ter bogastvu oblik zabeležile precejšnjo rast.

V naslednjem srednjeročnem obdobju bo potrebno nadaljevati z izvajanjem zastavljenih programov, obenem pa pospešiti predvsem tiste, ki jih v tem obdobju nismo izvedli v načrtovanem obsegu. Na nekaterih področjih bo treba uveljaviti nove naloge, za katere so se pokazale utemeljene potrebe.

Založništvo in knjižničarstvo

Najmanjši dotok novih knjig v K. C. knjižnico in njene podružnice bo znašal 1 knjigo na 10 prebivalcev letno, s čimer predvidevamo, da bomo v naslednjem srednjeročnem obdobju dosegli v knjižni zalogi normativ 1,5 knjige na prebivalca (republiški in Unescov normativ 1 knjiga na prebivalca).

Gledališče

Število gledaliških predstav gostujočih ansamblov v Kamniku bo ostalo nespremenjeno: 6 večernih in 5 mladinskih. Društva pa so predvidela nadaljnjo rast ljubiteljske dejavnosti: povečanje števila gledaliških skupin od 4 na 6.

Glasba in ples

Na področju glasbe beležimo na Kamniškem veliko zanimanje zlasti za zborovsko glasbo. Kot doslej predvidevamo za vsako društvo najmanj en letni koncert (8 koncertov na leto), ob podatku, da se bo število zborov povečalo od 6 na 8. Standardna naj bi postala v vsakem letu revija pevskih zborov občine Kamnik.

Komornih koncertov bo ob otvoritvah razstav kot doslej 6-7 na leto, in po en letni koncert Simfoničnega orkestra Domžale Kamnik in Pihalnega orkestra.

Folklorni skupini Kamniška Bistrica se bo pridružila če folklorna skupina iz Komende, kar ponovno potrjuje ugotovitev, da ljubiteljska kultura narašča.

Likovna dejavnost

Število razstav sodobnih likovnikov se ne bo povečalo (tri na leto), s tem, da bi se poleg domačih predstavnikov in skupin predstavili tudi predstavniki nekaterih sodobnih smeri v slovenski umetnosti – skupaj planiramo 6 razstav na leto. Posebno nalogo predstavljajo retrospektivne razstave, doslej še neobdelanih likovnih umetnikov domačinov (Škarji Koželji, Stane Cuderman). S pridobitvijo novega likovnega razstavišča galerije Miha Maleš, ki sicer pomeni stalno postavitev, se bo ta dejavnost močno razširila.

Varstvo kulturne dediščine

Kulturni center – Muzej Kamnik programira v zajemanem obdobju 4 muzejske razstave, med njimi je največja: Zgodovina Kamnika (1981) ob dvajsetletnici muzejske ustanove. Na področju spomeniškovarstvene dejavnosti planiramo vsako leto eno akcijo (1980 do vključno 1982 je to Mali grad, ki ne bi bil zaključen s prezentacijo grajskega stolpa). Merilo za razvrstitev akcij sta pomembnost spomenika in njegova ogroženost oz. ohranjenost. S pridobitvijo potrebnega prostora za arhiv z območja kamniške občine (v Komendi leta 1980), se bo dejavnost arhivske službe razširila zlasti na področju javnega dela, popularizacije in uporabnosti arhiva.

Kulturni stiki s Slovenci zunaj SRS

Sodelovanje z zamejskimi in drugimi Slovenci izven SRS gojita zlasti dve pevski društvi, ki planirata za obdobje 1981-85 gostovanja med koroškimi Slovenci, v Porabju in Benečiji, v Švici in Franciji.

Sodelovanje med narodi in narodnostmi v SFRJ

Sodelovanje z narodi in narodnostmi SFRJ v preteklem srednjeročnem obdobju v Kamniku ni zaživel. Kljub različnim oblikam pobratenja, sprejetemu samoupravnemu sporazumu o zagotavljanju kulturnega minimuma delavcem iz drugih republik, na tem področju orjemo ledino in mu bo potrebno posvetiti več načrtnega dela.

Kulturni stiki s tujino

Planiramo izmenjalno gostovanje našega pevskega društva z eno od vzhodnih dežel (Češka ali Poljska).

Kadri

V preteklem srednjeročnem obdobju so se kadrovske krepile predvsem medobčinske kulturne ustanove, medtem ko je ostalo število kadrov v občinskih ustanovah ob znatno povečani dejavnosti nespremenjeno. Prioritetna naloga na

tem področju je povečanje kadra v domačih ustanovah. Plan kadrov za zajemno obdobje: kustos etnolog, kustos zgodovinar, višji knjižničar, poklicni animator, administrativna moč. Arhiv Ljubljana programira povečanje kadra za tri nove delavce (za zunanjo ljubljansko regijo).

Naložbe

V preteklem srednjeročnem obdobju nam ni uspelo rešiti perečega problema prostorske utesnjenosti prav vseh vej kulturnega življenja v naši občini. Kamnik kot občinsko središče nima primerne kulturne dvorane (večnamenske), društva nimajo društvenih prostorov s primernimi prostori za vadbo, tako sta n. pr. Pihalna godba in Simfonični orkester sploh brez prostorov; gledališče skupine nimajo osnovnih prostorov za vaje in hrambo rekvizitov; mladinska likovna sekcija gostuje v dvorani nad Kavarno. Nekoliko boljša slika je v krajih izven središča. Imamo pa še vedno bele lise v občini: n. pr. dolina Črne. Knjižnica kot osrednja občinska knjižnica deluje v skrajno neprimernih in premajhnih prostorih. V srednjeročnem obdobju 1981–85 smo na prvo mesto postavili novogradnjo osrednje knjižnice ali adaptacijo zdravstvenega doma, če bo zdravstvu uspelo zgraditi nov zdravstveni dom in dokončanje društvenih prostorov v podstrešju galerije Miha Maleš v Kamniku. Pripomnimo naj, da smo v kamniški občini razvili kulturo do stopnje, ko brez potrebnih prostorov ne bomo mogli govoriti o napredku, ampak o nazadovanju dejavnosti.

Raziskovalne naloge

Z nastavitvijo profesionalnega animatorja bo podana možnost za dolgoročneje dogovarjanje in usmerjanje amaterske dejavnosti v kamniški občini.

V kulturni skupnosti Slovenije uresničujejo delovni ljudje skupne interese s področja kulture v vidika nacionalnega pomena. KSS sofinancira sledeče dejavnosti: založništvo in knjižničarsko, gledališko, glasbeno in plesno, kinematografijo, varstvo kulturne dediščine, radio in televizijo, kulturno dejavnost narodnosti v SRS, kulturne stike s Slovenci zunaj SRS, sodelovanje med narodi in narodnostmi v SFRJ, kulturne stike s tujino, vodi kadrovsko politiko, skrbi za naložbe, daje pomoč manj razvitim območjem in se ukvarja z raziskovalnimi nalogami.

Telesna kultura

Analiza razvojnih možnosti telesnokulturne dejavnosti v občini Kamnik za obdobje 1981–1985 je izdelana na osnovi ocene uresničevanja srednjeročnega plana 1976–1980 ter programske usmeritve, katero je sprejela skupščina samoupravne interesne telesnokulturne skupnosti za obdobje 1981–1985. V analizi razvojnih možnosti smo upoštevali dejstvo, da je telesna kultura enakovreden sestavni del našega družbenega življenja, ker lahko po-

membno prispeva k zdravju, delovnim in obrambnim sposobnostim, vzgoji, patriotizmu, bratstvu, enostnosti in internacionalizmu, smotrni uporabi prostega časa, osebnemu zadovoljstvu in oblikovanju celovite človekove osebnosti ter dejstvo, da je bila telesna kultura glede združenih sredstev v skupni porabi v preteklem obdobju vedno v podrejenem položaju.

Osnovni cilji razvoja telesnokulturne dejavnosti v letih 1981–1985

1. Vzpodbujali in razvijali bomo take družbenoekonomske odnose, samoupravne odnose in organiziranost na področju telesne kulture, da bomo imeli delovni ljudje, občani in telesnokulturni delavci odločilen vpliv na oblikovanje politike, planske usmeritve in združevanje in porabo združenih sredstev v dogovorjenih programih.

2. Poglobljali bomo sodelovanje, usklajevanje in dogovarjanje s šolami, VVZ, KS, OZD, SZDL, ... za enotno usmerjanje razvoja telesne kulture v vsej občini.

3. V okviru množične telesne kulture bomo bistveno povečali število udeležencev v organiziranih oblikah telesnokulturne dejavnosti s tem, da bomo:

– zagotovili organizirano telesnokulturno udejstvovanje vsem predšolskim otrokom, tudi tistim, ki niso redno vključeni v vzgojno varstvene zavode in ustvarili skupno z OIS in SOV pogoje za izvedbo športne značke,

– skupno z OIS bomo povečali število udeležencev v šolskih športnih društvih ter ustvarili boljše pogoje za delo in izvedbo športne značke II, posebno na podružničnih šolah,

– večjo pozornost bomo posvetili šolskim športnim društvom srednjih šol, da bi ponovno dosegli večjo angažiranost srednješolske mladine,

– omogočali in vzpodbujali bomo vključevanje delovnih ljudi in občanov v različne oblike športno rekreativne dejavnosti,

– skrbeli bomo za pridobivanje in usposabljanje strokovnih kadrov za potrebe osnovnih telesnokulturnih organizacij, šolskih športnih društev, vzgojnovarstvenih ustanov, vadbenih skupin v KS in OZD,

– zagotovili termine in kadre za redno organizirano vadbo športnorekreativnih skupin na odprtih in pokritih vadbenih površinah.

4. Na področju vrhunškega športa bomo podpirali razvoj dogovorjenih prednostnih športnih panog – košarke in smučanja – ter skrbeli za izboljšanje pogojev dela tekmovalcev, ki dosegajo vidnejše rezultate v jugoslovanskem in slovenskem tekmovalnem prostoru, tako da bo raven dosežkov v organiziranosti in rezultatih preseгла dosežke iz obdobja 1976–1980; rezultate testiranja bomo upoštevali pri usmerjanju v športne panoge; vključevali strokovni kader za delo z usmerjenimi selekcijami prioritarnih panog, zagotovili uveljavitev sodobnejših metod in vadbenih ter tehničnih sredstev v športno pripravo perspektivnih športnikov, izboljšali kakovost priprav in preventivnega zdrav-

stvenega varstva vrhunskih in perspektivnih športnikov ter zagotovili sredstva za realizacijo sprejetega letnega načrta dela.

Pregled števila udeležencev, vključenih v redno vadbo in športno rekreativna tekmovanja po nosilcih:

	leto 1981	1982	1983	1984	1985
rekreacija v klubih, KS in OZD	4429	4732	5383	6080	6760
športna značka predšolskih otrok	636	687	680	730	780
športna značka šolskih otrok	1420	1490	1680	1751	1890
šolska športna društva	1169	1286	1430	1529	1645
udeleženci v množičnih akcijah	5400	5650	5800	5900	6000
število vrhunskih tekmovalcev	192	210	230	240	265

5. Strokovni kadri:

Za dosego zastavljenih ciljev bomo odpravili pomanjkanje strokovnih kadrov v množičnem-rekreativnem in vrhunskem športu, kar bomo dosegli z vzgojo novih kadrov, dopolnilnim izobraževanjem strokovnih kadrov za vodenje predšolske telesne vzgoje, šolskih športnih društev, OTKO, rekreacijskih skupin v KS in OZD.

6. Telesnokulturni objekti – naložbe:

Izgradnja športnih objektov v srednjeročnem obdobju je odraz izredno povečanih potreb, predvsem za športno rekreacijo. Posebno pozornost bomo posvetili v planu izgradnji športno rekreacijskega centra na Duplici, izgradnji odprtih telesnokulturnih objektov na območju KS, dokončanje sistema telesnokulturnih objektov v KS Komenda.

Prednostna naloga v izgradnji novih objektov bo izgradnja pokritega plavalnega bazena, za katerega bomo izrabljali že obstoječo toplo vodo, tako bodo stroški vzdrževanja minimalni.

Razlogi, ki pogojujejo izgradnjo takega bazena so:

- naučiti plavati vse predšolske, pa tudi šolske otroke v občini Kamnik,
- omogočiti rekreativno plavanje vsem občanom ter ustvariti pogoje za hitrejši razvoj plavalnega športa in vaterpola,
- programirana izgradnja manjšega bazena v Centru usmerjenega izobraževanja ne bo realizirana,
- izredno pomemben vzrok, ki podpira izgradnjo pokritega bazena, je celovita izgradnja različnih športnih objektov, ki povečujejo turistično ponudbo turističnega mesta Kamnik, da bo lahko z novo športno dvorano, urejenim nogometnim stadionom in rekreacijskim centrom Velika planina konkuriral najbolj razvitim turističnim krajem v Sloveniji.

7. Za uresničitev zastavljenih ciljev za srednjeročno obdobje bo potrebno povečati sredstva za telesnokulturno dejavnost v skupni porabi. Kazalci o deležu združenih sredstev za telesnokulturno dejavnost v družbenem produktu in skupni porabi sicer naraščajo, vendar gre porast na račun novih obveznosti, tako da že nastaja problem financiranja tekoče dejavnosti OTKO. To pa pomeni resno oviro za hitrejši razvoj telesne kulture.

Ključne dejavnike razvoja (kadri, objekti, druge skupne naloge) bomo morali intenzivneje financirati z združenimi sredstvi. Povečanje sredstev bomo dosegli z vsemi oblikami svobodne menjave dela, z vlaganjem delovnih organizacij in KS v športno rekreativno dejavnost ter z združevanjem drugih namenskih sredstev.

Zdravstvo

Na osnovi predhodnih odločitev o prednosti:

- razvoja določenih zdravstvenih dejavnosti,
- upoštevanja zahtev in potreb delovnih ljudi za boljšo dostopnost in učinkovitost zdravstvene dejavnosti,
- samoupravne organiziranosti in uveljavljanja družbenoekonomskih odnosov na področju zdravstvenega varstva,

bo mogoče podrobneje opredeliti:

– smotre in usmeritve v naslednjem srednjeročnem obdobju,

– razvoj samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in funkcionalne delitve dela v zdravstvu, poglobljanje preventivnega zdravstvenega varstva, zlasti še zdravstvenovzgojne in prosvetne dejavnosti, zdravstvenega varstva določenih skupin prebivalstva, pri katerih ugotavljamo naraščanje kroničnih in degenerativnih obolenj (starostniki in drugi prebivalci), obvladovanje nalezljivih boleznih, preprečevanje zobnih obolenj, predvsem pri mladini,

– razvoj zdravstvenih zmogljivosti za doseganje optimalnih pogojev zadovoljevanja potreb uporabnikov, predvsem osnovnega zdravstvenega varstva, tudi v krajevnih skupnostih,

– investicijske politike – gradnje zdravstvenega doma.

Vsa ta vprašanja terjajo določena usklajevanja, tako med uporabniki in dajalci zdravstvenih uslug kakor tudi znotraj zdravstvenih temeljnih organizacij združenega dela, predvsem o delitvi dela ter postopnega prehajanja na racionalnejšo organiziranost zdravstvenega varstva.

Z razvijanjem solidarnosti pri združevanju sredstev na medobčinski in republiški ravni bi dosegli v okviru medsebojno dogovorjenih meril za uresničevanje zagotovljenega programa ter z združevanjem sredstev za izgradnjo zmogljivosti osnovne zdravstvene dejavnosti, nadaljnjo po-

stopno odpravljanje razlik v možnostih za zadovoljevanje potreb po zdravstvenem varstvu.

Za prihodnje plansko obdobje bo treba poiskati možnosti za nadaljnje zmanjševanje razlik v pravicah med delavci in kmeti, tako da bi tudi kmetje pridobili pravice do nadomestila osebnega dohodka v času bolezni ali poškodbe in za porodniški dopust.

S predvideno kadrovske politiko naj bi zagotovili znotraj osnovne zdravstvene dejavnosti izboljšanje kvalitete in širjenje obsega dela v dejavnosti splošne medicine, medicine dela, zobozdravstva in zdravstvenega varstva borcev NOV.

V osnovnem zdravstvenem varstvu naj bi skupno število zdravnikov poraslo s povprečno letno stopnjo zaposlovanja za 5,7 odstotkov na osnovi realizacije iz leta 1978.

Na ta način bi lahko leta 1985 v osnovnem zdravstvenem varstvu zagotovili enega zdravnika na 1230 prebivalcev; pri tem pa bi se število prvih pregledov povečalo od 1996 v letu 1978 na 2534 na tisoč prebivalcev v občini.

Od skupnega števila zdravnikov, ki je predvideno za 1985. leto, bi bilo do konca planskega obdobja 60,9% zdravnikov zaposlenih v dejavnosti splošne medicine in medicine dela, 10,9% v otroškem dispanzerju, 15,2% v šolskem dispanzerju, 6,5% v dispanzerju za zdravstveno varstvo žena, 4,3% v pnevmoftiziološkem dispanzerju in 2,2% v specialistični dejavnosti.

S tem bo dan poudarek preventivnemu zdravstvenemu varstvu aktivnih zavarovancev, ki ga izvajajo obratne ambulante in dispanzerji za medicino dela, ter hitrejšemu razvoju dejavnosti splošnih ambulant in ambulant za zdravstveno varstvo borcev NOV. Relativno počasneje naj bi se razvijalo zdravstveno varstvo otrok, šolske mladine in zdravstveno varstvo žensk v zvezi z nosečnostjo in porodom.

V zobozdravstvu je predvideno hitrejšo zaposlovanje kot v zadnjih letih. V vrednotenju elementov je predvideno povečanje števila zobozdravnikov do leta 1985 povprečno letno za 6 odstotkov. S tem bi dosegli na območju občine, da bi imeli leta 1985 enega zobozdravnika na 1572 prebivalcev. Leta 1981 je predviden en zobozdravnik na 1851 prebivalcev.

Sredstva za zdravstveno varstvo naj bi delavci in drugi delovni ljudje zagotavljali z neposredno menjavo dela in v zdravstvenih skupnostih.

Združevanje sredstev za naložbe v razširitev materialne osnove zdravstva kaže delež dohodka v namenskem združevanju sredstev za:

- naložbe iz medobčinskega skupnega programa v regiji za razširitev materialne osnove osnovnega zdravstvenega varstva.
- naložbe v občinski zdravstveni skupnosti Kamnik.

Občinska zdravstvena skupnost Kamnik je že v srednjeročnem obdobju 1976-1980 načrtovala izgradnjo prizidka k zdravstvenemu domu, ki naj bi ga vključili v izvedbo skupnega programa investicij zdravstvenega varstva za območje

Ljubljanske zdravstvene regije, v katerega je svoj delež vsa leta prispevala tudi občinska zdravstvena skupnost.

V tem programu so bile naložbe v prvi vrsti namenjene izgradnji zmogljivosti v osnovnem zdravstvenem varstvu, skladno s splošnimi družbenopolitičnimi smernicami o prednostih nadaljnega razvoja osnovnega zdravstvenega varstva.

Osnovni pogoj udeležbe v tem programu je bila 50 odstotna udeležba lastnih, to je občinskih virov. Večina občin se je odločila za zbiranje občinskega vira v obliki samopripevka.

Za iztekajoče se srednjeročno obdobje občina Kamnik ni sprejela takega programa, ker je bila obremenjena z drugimi, še potrebnějšími vlaganji v družbeni standard in druga interesna področja.

Občinska zdravstvena skupnost Kamnik je skupaj z delovno organizacijo Zdravstveni dom Kamnik v tem času za preizkus izvedla primerjavo perspektivnih potreb zdravstvene službe do leta 2000 s predvidenim načrtom izgradnje prizidka. Izračun je pokazal, da bi bilo nesmotrno in družbeno napačno vztrajati pri izgradnji prizidka, ker bi z ozirom na lokacijske možnosti taka izgradnja ne zadovoljevala potreb občanov do leta 2000.

Standard Invest - TOZD Inženiring Ljubljana je februarja letos pregledal sedanje prostore Zdravstvenega doma Kamnik in dal naslednjo pismeno strokovno mnenje:

Adaptacija obstoječe zgradbe bi vsako nadaljnjo razširitev v okviru obstoječih gabaritov omejevala, kar bi imelo negativne posledice za bodoči razvoj doma po eventualni realizaciji te variante.

Z novogradnjo zdravstvenega doma na novi lokaciji (druga alternativa) bi pridobili funkcionalno in prostorsko dejanskim potrebam zdravstvenega varstva ustrezen objekt.

Opredelevanje primerne lokacije za novi zdravstveni dom je stvar posebne študije, zagotovljena mora biti dobra dostopnost objekta, kot tudi ustrezna komunalna opremljenost zemljišča.

Na osnovi navedenega smatramo, da je najprimernejša izgradnja novega zdravstvenega doma.

Zato občinska zdravstvena skupnost Kamnik predlaga združenemu delu in družbenopolitični skupnosti Kamnik, da v javni razpravi o smernicah družbenopolitičnega razvoja občine v letu 1981-1985 podpre predlog zdravstvene skupnosti, da v tem obdobju zgradimo nov zdravstveni dom, ki bi zadoščal za uspešno izvajanje programiranega zdravstvenega varstva do leta 2000.

Osnovni podatki so naslednji:

Na osnovi programskih izhodišč, ki sta jih postavila zdravstvena skupnost in Zdravstveni dom Kamnik, potrebujemo v občini centralni objekt za izvajanje osnovnega zdravstvenega varstva v velikosti 5500-6000 kvadratnih metrov zazidalne površine, kar bi po cenah iz leta 1979 stalo

120.000.000 din. V to vrednost je vključena tudi vsa tista oprema (splošna in medicinska), s katero bi bilo potrebno dopolniti obstoječo v zdravstvenem domu.

Predlagamo naslednji termiski plan:

leto 1980 – izdelava idejnega programa izgradnje objekta in potrditev le-tega v javni razpravi, občinskih upravnih organih in samoupravnih interesnih skupnostih,
leto 1981 – do junija izdelava in potrditev glavnega projekta, vmes še izdelava investicijskega programa, pridobitev vseh potrebnih soglasij pred javnim razpisom za izvajanje del;

do oktobra izbira najugodnejšega ponudnika, določitev termiskega plana poteka izgradnje, nadzora, inženiringa i. p.;

Konec leta 1981 začetek pripravljalnih del (izkopi, itd.);

leto 1982–1983 – gradnja objekta, nabava potrebne medicinske in nemedicinske opreme in v drugi polovici 1983 zaključek gradnje.

Viri financiranja:

– 50 odstotkov predračunske vrednosti zagotovi skupni program za izgradnjo zdravstvenih zmogljivosti na območju osemnajstih zdravstvenih skupnosti ljubljanske zdravstvene regije skladno s termiskim planom izgradnje posameznih faz. Ta udeležba se valorizira z ozirom na porast vrednosti investicije v posameznih letih.

S tem predlogom občinska zdravstvena skupnost Kamnik pričenja postopek za soglasje vseh zdravstvenih skupnosti ljubljanske zdravstvene regije za nadaljevanje skupnega programa investicij v zdravstvu za obdobje 1981–1985.

– 50 odstotkov predračunske vrednosti zagotovi združeno delo in družbenopolitična skupnost Kamnik (občinski vir).

Termiski plan financiranja bi bil lahko naslednji:

	120.000.000	
	občinski vir	skupni program
leto 1981	10.000.000	10.000.000
leto 1982	30.000.000	30.000.000
leto 1983	20.000.000	20.000.000

Naložbo naj bi pripravil in vodil posebni gradbeni odbor, ki bo moral biti odgovorno sestavljen na široki osnovi, saj bo nadzoroval verjetno najpomembnejšo naložbo v družbene objekte v obdobju 1981–1985.

Že sedanjí delež dohodka za naložbe v zdravstvene zmogljivosti na območju ljubljanske regije ne dosega niti polovice deleža, ki ga izkazujejo naložbe v zdravstvu na slovenski ravni, zato nadaljnje zniževanja deleža naložb kaže na precej ostrejšo politiko do širitve materialne osnove na območju ljubljanske regije. Obseg naložb v letu 1981–1985 (po stalnih cenah) bo nižji od realiziranega v sedanjem planskem obdobju.

Občinska zdravstvena skupnost Kamnik predlaga krajevnim skupnostim Komenda, Moste in Križ ter zdravstvenemu domu Kamnik kot izvajalcu zdravstvenih storitev, naj iz sredstev, ki jih prispevajo vsi navedeni udeleženci, usposobijo splošno ambulanto v Komendi. Delovni ljudje in občani naj bi opredelili obseg sredstev, ki jih bodo predvidoma združili v krajevni skupnosti za zdravstveno varstvo v neposredni menjavi dela z zdravstvenimi organizacijami za program zdravstvenih storitev, ki niso dogovorjene v zdravstveni skupnosti (zobna ambulanta).

Socialno skrbstvo

Razvoj socialnega skrbstva v občini Kamnik bo temeljil na skrbi za ljudi, ki jim je potrebna pomoč družbene skupnosti. Pri tem bo treba upoštevati stanje posameznikov in možnosti gospodarskega in socialnega razvoja, določila zakona o socialnem skrbstvu, zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, statuta, samoupravnih sporazumov in drugih predpisov iz tega področja.

Socialno skrbstvene naloge naj bi izvrševali v Centru za socialno delo, ki mora biti ustanovljen najkasneje do 31. 12. 1981. Za njegovo ustanovitev morajo biti zagotovljeni kadri, finančna sredstva in prostori.

Dejavnost socialnega skrbstva zahteva vse več dobro organiziranega strokovnega in svetovalnega dela, ki se od pretežno kurativnega preusmerja na preventivne ukrepe. Za izvajanje teh nalog, ki jih nalagajo strokovni službi – Centru za socialno delo, zgoraj navedeni predpisi, bo potrebno zagotoviti ustrezne strokovne kadre, najmanj 1 strokovni delavec na 4500 prebivalcev.

Že doslej je socialno skrbstvo razpolagalo z majhnim delom sredstev za družbene dejavnosti v občini in v novem srednjeročnem planu ni predvidevati, da bodo sredstva porastla. V tem obdobju ne predvidevamo na področju socialnega skrbstva novih naložb. Vendar pa mora v svojih programih zagotavljati sredstva za družbene denarne pomoči kot edini vir in družbene denarne pomoči kot dopolnilni vir, za bruto osebni dohodek strokovnih delavcev, ki se zagotavlja v okviru enotnega programa. Iz tega programa se izvaja tudi sistem solidarnosti in s tem usklajevanje z dohodkovnimi možnostmi posameznih občin. V začetku srednjeročnega obdobja naj bi višina družbene denarne pomoči znašala vsaj 80% najnižjega pokojninskega zneska oziroma 80% ugotovljene višine minimalnih življenjskih stroškov. Ob koncu naj bi dosegla 100% višino.

Zagotavljati bo potrebno sredstva za izvajanje skupnih nalog, dogovorjenih v SRS kot so naložbe v zavode, ki so pomembni za vso Slovenijo ter za naloge, za katere so se občinske skupnosti dogovorile, za združevanje sredstev (raziskave na področju socialnega skrbstva, sofinanciranje programov Romov, financiranje samoupravnih organov in strokovne službe Skupnosti socialnega skrbstva Slovenije in druge naloge).

V občinskem programu naj bi zagotovili sredstva za uresničevanje naslednjih nalog:

- za izvajanje določb zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih ter za izvrševanje nalog socialnega skrbstva in storitve, ki jih nalagajo drugi zakoni in na podlagi zakonov izdani predpisi (opredelitev nalog je razvidna iz analize o izvajanju srednjeročnega plana);
- diagnostično in svetovalno delo z osebnostno in vedenjsko motenimi otroki, mladostniki in odraslimi osebami;
- pomoč občanom in družinam pri načrtovanju družine, oskrbe, negi in vzgoji otrok;
- svetovanje pri urejanju odnosov v družini in v širšem okolju;
- oskrbo in varstvo v tujih družinah, socialnih zavodih, v vzgojnih zavodih in zavodih za usposabljanje;
- pomoč posameznikom in družinam pri preprečevanju alkoholizma in narkomanije;
- družbene denarne pomoči;
- zagotavljanje pogojev za delo in organizacijo dela invalidnih oseb pod posebnimi pogoji;
- varstvo in organizacija pomoči občanom na domu;
- izvajanje predzakonskega in zakonskega svetovanja ter spravnih poskusi;
- izvajanje varstvenih ukrepov nadzorstva in pospelnalne pomoči obsojenih oseb;
- ustanovitev in delovanje sodišča združenega dela;
- SLO in družbena samozaščita;
- sodelovanje pri organiziranju socialno skrbstvenih aktivnosti v KS in TOZD.

Zaposlovanje

Programska usmeritev izhaja iz elementov obveznega programa dela skupnosti za zaposlovanje v SR Sloveniji in specifičnih razmer v občini Kamnik.

Osnova za programsko usmeritev temelji na zakonskih in drugih predpisih, družbenih dogovorih, samoupravnih sporazumih ter na teh dokumentih temelječih samoupravnih splošnih aktih skupnosti za zaposlovanje. Planski elementi te programske usmeritve pa so:

1. ugotavljanje in zadovoljevanje potreb organizacij združenega dela po delavcih in posredovanje dela ter nudenje strokovne pomoči pri zagotavljanju zaposlitve brezposelnim osebam in iskalcem zaposlitve;
2. varovanje pravic, vzdrževanje stikov in informiranje delavcev na začasnem delu v tujini, pospeševanje njihovega vračanja in zaposlovanja v domovini;

3. zaposlovanje invalidnih oseb ter organizacija njihovega usposabljanja v skladu s potrebami organizacij združenega dela oz. drugimi možnostmi njihovega vključevanja v delo;

4. organizacija usposabljanja in izobraževanja brezposelnih oseb, ki jih ni mogoče zaposliti brez priprave za zaposlitev ter organizacija preusmerjanja in preusposabljanja presežkov delavcev zaradi prestrukturiranja proizvodnih procesov in dejavnosti;

5. organiziranje in usklajevanje poklicnega usmerjanja v vzgojnoizobraževalnem sistemu in OZD ter poklicno informiranje in svetovanje;

6. strokovno delo za štipendiranje iz združenih sredstev in Titovega sklada;

7. izdelava nomenklatur in profilov poklicev (na nivoju republike);

8. izdelovanje analitično-planskega in informativnega gradiva za pripravo, usklajevanje in spremljanje uresničevanja elementov politike razvoja kadrov in zaposlovanja v planih OZD in krajevnih skupnostih;

9. organizacija priprave gradiva in sej za samoupravne organe skupnosti za zaposlovanje in štipendiranje;

10. raziskovalno delo za potrebe dejavnosti skupnosti za zaposlovanje (na nivoju republike);

11. zagotavljanje pravic iz zavarovanja za primer brezposelnosti.

Z ozirom na specifično tokov zaposlovanja v občini Kamnik bo treba iz navedenega programa vložiti večje napore v prestrukturiranje izobrazbene strukture novozaposlenih delavcev, to je zaposlovati čim manj nepriučeni delavcev in čim več strokovnih kadrov. Omejiti bo potrebno tudi zaposlovanje delavcev iz drugih regij Slovenije in drugih republik ter se nasloniti na priliv iz naravnega prirasta prebivalcev občine Kamnik.

Nadaljnja pomembna naloga bo usposabljanje, prekvalificiranje in zaposlovanje invalidnih oseb. V tej smeri ima pomembno vlogo Center za usposabljanje in varstvo invalidnih oseb, katerega soustanovitelj smo. Kot soustanovitelji pa smo dolžni sofinancirati njegov razvoj.

Raziskovalna dejavnost

Pravkar sprejeti novi zakon o raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih nalaga občinskimi raziskovalnim skupnostim nove naloge. Svobodna menjava dela se bo odslej uresničevala tudi na nivoju občinskih raziskovalnih skupnosti. Poleg programa, ki ga predlagajo uporabniki za pokritje svojih raziskovalnih potreb in interesov, naj bi svobodna menjava dela obsegala tudi

- raziskovalni program občine, ki ga narekujejo njene značilnosti in interesi

- program drugih nalog, občinske raziskovalne skupnosti
- program skupnih nalog, ki se bodo uresničevale v Raziskovalni skupnosti Slovenije.

Občinske raziskovalne skupnosti (ORS) za razliko od drugih samoupravnih interesnih skupnosti ne združujejo izvernih dohodkov, kar se pozna tudi pri nekoliko drugačnem delovanju. Predvsem premajhno poznavanje tematike in nepovezanost v delegatski strukturi, specifične problematike raziskovalnega dela, ki pokaže rezultate šele v nekaj letih in zaprtost OZD so med glavnimi vzroki, da dejavnost ORS ni zaživela tako, kot bi morala.

V naslednjem srednjeročnem obdobju v okviru stabilizacijskih prizadevanj pričakujemo večje angažiranje razvojno raziskovalnega dela v OZD. Pri povezovanju le-tega bo ORS prav gotovo imela precejšnjo vlogo.

Občinska raziskovalna skupnost Kamnik bo v obdobju 1981–1985 izvajala naslednji splošni program, ki ga terja zakon o raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih:

1. Ugotavljanje in opredeljevanje potreb in interesov po raziskovalni dejavnosti v občini v stalnem stiku z razvojnimi službami združenega dela, KS in SIS.
2. Usmerjanje raziskovalnih pobud z razčlenjevanjem raziskovalnih potreb, njihovim usklajevanjem in pritegnitvijo ustreznih raziskovalcev.
3. Informiranje delavcev, delovnih ljudi in občanov o raziskovalni dejavnosti, pomembni za razvoj občine, z objavljanjem člankov v občinskem glasilu in z drugimi sredstvi obveščanja.
4. Pospeševanje uporabe raziskovalnih dosežkov v praksi z vztrajanjem na vključevanju visoko izobraženih strokovnjakov v proizvodno delo.
5. Organiziranje in pospeševanje samoupravnega sporazumevanja o zagotavljanju sredstev in merilih za vrednotenje raziskovalnih dejavnosti z vestno pripravo sej skupščin občinske raziskovalne skupnosti.
6. Populariziranje raziskovalne dejavnosti med delovnimi ljudmi in občani s prirejanjem odprtih razgovorov v OZD o dosežkih njihovih raziskovalno razvojnih prizadevanj.
7. Spodbujanje množične inventivne dejavnosti z vztrajanjem na sprejemu in izvajanju ustreznih sporazumov v TOZD in podeljevanjem javnih priznanj inovatorjem.
8. Spodbujanje znanstvene misli med mladino z razpisovanjem primernih nalog in spisov o pomembnosti raziskovalne dejavnosti.
9. Pomoč delovnim organizacijam pri prijavljanju in organiziranju raziskovalnega dela (v sami OZD, v posebni raziskovalni skupnosti ali v okviru skupnega programa Raziskovalne skupnosti Slovenije).

Vse TOZD, OZD in SIS v občini morajo v srednjeročnem programu opredeliti razvojne cilje, raziskovalne potrebe in raziskovalni program, ki ga bo organizacija izvajala sama

ali preko izvajalskih institucij. Raziskovalni program mora biti tematsko in finančno opredeljen. Iz teh programov bo občinska raziskovalna skupnost skušala izdvojiti tudi raziskovalni program občine.

Varstvo pred požarom

Temeljne usmeritve:

- izgradnja gasilskega dela doma obrambe in zaščite
- krepitev preventivne dejavnosti s predavanji, pregledi, razstavami in podobno
- okrepitev gasilske službe z ustanovitvijo novega GD v Mekinjah za severni del mesta in poleg centralnega društva tudi boljše opremljanje GD na obrambnem področju mesta
- strokovna tehnična izpopolnitev s predavanji, tečaji in tekmovanji
- povečati skrb za vzgojo naraščaja in ženskih gasilskih oddelkov
- posebna pozornost obrambnemu načrtu in pripravam za dejavnost gasilskih enot v okviru CZ.
- izvajanje programa izobraževanja na področju požarne varnosti za civilno prebivalstvo, predvsem hišnih svetov.

Stanovanjska dejavnost

Izhajajoč iz razvojnih možnosti stanovanjskega gospodarstva za obdobje 1981–1985 v SRS, so temeljna izhodišča, ki jih upoštevamo pri tem srednjeročnem programu, pomembna tudi pri sestavi srednjeročnega programa stanovanjske graditve za obdobje 1981–1985 za območje občine Kamnik.

Izhodišča so naslednja:

- predviden pospešen razvoj samoupravne organiziranosti in uresničevanja svobodne menjave dela z vključevanjem pričakovalcev, izvajalcev in drugih udeležencev v stanovanjski graditvi;
- potreben bo večji poudarek dolgoročnemu planiranju stanovanjske graditve glede na izredno dolge cikle realizacije stanovanjski graditvi;
- prostorsko bo stanovanjska gradnja usmerjena v skladu z dolgoročno usmeritvijo, s tem, da se bo usmerjala predvsem na površine, ki so neprimerne ali manj primerne za kmetijsko proizvodnjo;
- sredstva za stanovanjsko graditev naj bi združevali v stanovanjski skupnosti;

– delavci v delovnih organizacijah in skupnostih bodo sredstva za stanovanjsko izgradnjo izdvajali iz čistega dohodka, za gradnjo solidarnostnih družbenih stanovanj oz. subvencioniranje predvidene ekonomske stanarine pa iz dohodka;

– pričakovalci družbenih najemnih stanovanj bodo glede na svoje ekonomske možnosti prispevali od 5% do 20%, pričakovalci solidarnostnih stanovanj pa od 1 do 4% vrednosti stanovanja;

– za prehod na združevanje sredstev iz čistega dohodka bo potrebno najti oblike vzajemnosti med udeleženci sporazumov z večjimi dohodkovnimi možnostmi, ki imajo relativno zadovoljivo rešene stanovanjske probleme svojih delavcev ter drugimi udeleženci;

– postopno oblikovanje ekonomskih stanarin do leta 1985.

Dosedanji razvoj stanovanjskega gospodarstva

V razdobju 1976–1980 je bil sprejet srednjeročni program izgradnje stanovanj, ki je predvideval, naj bi v tem obdobju zgradili 922 stanovanj. Po podatkih, s katerimi razpolagamo (prognoza) ugotavljamo, da bo plan v celoti resničen oz. presežen.

Razvojne možnosti

Glede na predvideni demografski porast do leta 1985 povečanje števila zaposlenih, izboljšanje stanovanjskega fonda, bo treba v novem srednjeročnem obdobju 1981–1985 zgraditi na območju občine Kamnik 1060 novih stanovanj. Blokovna gradnja stanovanj in družbeno usmerjena zasebna gradnja se bodo odvijale predvsem na naslednjih območjih: dokončanje sosesk BS-6 Bakovnik – jug in BS-2 Perovo, hkrati pa se bo pričela blokovna gradnja in usmerjena zasebna gradnja (Zadruga združenega dela Kamnik) na območju Novega trga.

Ocena potreb po stanovanjih za obdobje 1981–1985 je lahko samo okvirna, ker s podatki iz organizacij združenega dela še ne razpolagamo.

Od načrtovanih 1060 novih stanovanj za obdobje 1981–1985 bi bilo po načrtu gradnje struktura naslednja:

300 družbeno najemna stanovanja
300 družbena pomoč – solidarnostna
110 etažni lastniki
350 individualna gradnja.

Financiranje stanovanjske izgradnje

Novi sistem financiranja stanovanjske gradnje temelji na naslednjih načelih:

– iz čistega dohodka za najemna družbena stanovanja in kreditiranje zasebne gradnje, ter etažne lastnine;

– iz dohodka za financiranje družbene pomoči (solidarnostna stanovanja, subvencioniranje in premiranje);

– prispevek pričakovalcev stanovanj od 5–20% za družbena stanovanja in 1–4% za solidarnostna stanovanja;

– sredstva amortizacije (še zlasti po prehodu na ekonomske stanarine);

– sredstva občanov.

Ob predpostavki cene kvadratnega metra stanovanja v višini 10.000 din (osnova leta 1978) in predvideni kvadraturi

62 m² za družbeno najemna stanovanja
56 m² za solidarnostna stanovanja
100 m² za individualno gradnjo
bomo v obdobju 1981–1985 potrebovali za

– družbeno najemna stanovanja	186,000.000
– solidarnostna stanovanja (subvencioniranje in premiranje)	168,000.000
– stanovanja v etažni lastnini	68,200.000
družbena gradnja	422,200.000
– zasebna gradnja	350,000.000
Skupaj potrebna sredstva	772,200.000

Prenova stanovanj

Prenova stanovanjskega sklada bo imela v naslednjem planskem razdobju pomembno vlogo. Njen cilj bo izboljšanje bivalnega standarda (sanitarije, instalacije, ogrevanje) kot tudi obnovitev kulturno zgodovinskih vrednosti.

Načrtna prenova je gledano z družbenega vidika cenejša oblika rasti bivalnega standarda, saj je večji del spremljajočih objektov in komunalna infrastruktura v takem predelu večinoma že dograjena.

Rešiti bo potrebno financiranje prenove in to na osnovi istih virov kot novogradnje (čisti dohodek, dohodek, sredstva občanov) in za sanacijo spomeniško zaščitenih objektov angažirati tudi dodatna družbena sredstva (npr. sredstva kulturnih skupnosti.).

Komunalna dejavnost

Temeljne usmeritve bodo:

– skladnejši in pospešeni razvoj manj razvitih območij v občini in smotrna uporaba prostora, kar bo izboljšalo človekovo okolje

– razvoj v komunalnem gospodarstvu mora biti usklajen z razvojem gospodarstva oziroma z razvojem družbenega produkta

– okrepiti bo potrebno povezavo SKS z izvajalci komunalnih storitev in se z njimi dogovoriti o cenah storitev s samoupravnimi sporazumi. Sodelovanje s samoupravno stanovanjsko skupnostjo bo treba, za boljšo organiziranost gradnje stanovanj, ki vključuje tudi komunalno opremljanje stavbnega zemljišča, še okrepiti

– dopolniti bo treba sistem dosedanjega financiranja z vključitvijo interesov vseh proizvodnih in družbenopolitičnih dejavnikov v občini

– povečali naj bi skrb za človekovo zdravo okolje, na katerega ima stavbno-zemljiško in komunalno gospodarstvo velik vpliv

– izboljšali naj bi informiranje in kadrovsko strukturo komunalnega gospodarstva, se posvetili izobraževanju delegatov. Dogovoriti bi se morali o smotrnosti organiziranja strokovnih služb v skladu z razvojem SKS v povezavi z ostalimi SIS in službami občinske skupščine Kamnik.

– v program bo treba vključiti naloge iz področja LO in DS, ki je sestavni del delovanja naše SKS, in jih uskladiti s programi, ki jih imajo dužbenopolitične organizacije v občini na tem področju.

Na osnovi teh smernic so člani IO in odbora za plan in sredstva že opravili razgovore s predstavniki KS in jih pozvali, naj v skladu s svojimi plani za srednjeročno obdobje 1981–1985 obravnavajo komunalno problematiko in nas o tem obvestijo do konca meseca marca 1980.

Iz razgovorov smo spoznali, da bo glavna usmeritev tudi v tem srednjeročnem obdobju preskrba s pitno vodo, izgradnja boljših cest, opremljanje stavbnih zemljišč v nekaterih KS, ureditev kanalizacije in ravnanje z gospodinjskimi odpadki.

SKS občine Kamnik bo morala v tem srednjeročnem obdobju nadaljevati z nedokončanimi programi in sicer do-

graditev kolektorskih, kanalizacijskih objektov, ki se vključujejo v centralno čistilno napravo Domžale-Kamnik; nadaljevanje opremljanja zemljišč za industrijsko in obrtno cono; komunalno opremljanje stavbnih zemljišč usmerjene stanovanjske gradnje; priprava dokumentacije in opremljanje komunalno neurejenih stanovanjskih sosesk; največ pozornosti je potrebno posvetiti ravnanju z vsemi vrstami odpadkov, kar narekuje skrb za varno in čisto okolje; zagotovitev sredstev za vzdrževanje že zgrajenih oz. obstoječih komunalnih objektov.

Sedanji viri – ti so sredstva nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, prispevek za ceste in cestne pristojbine, del stanovanjskega prispevka za financiranje komunalnih potreb, prispevek za financiranje vzdrževanja in obnovo komunalnih objektov in prispevek za komulano opremljanje stavbnih zemljišč, ne bodo zadoščali, kakor ne način financiranja hitrejšega razvoja v komunalnem gospodarstvu z ozirom na preteklo obdobje. Edini izhod vidi SKS v sporazumevanju o združevanju sredstev za vse družbene interese, ki se vključujejo v komunalno gospodarstvo.

Na skupščini zveze komunalnih skupnosti je bilo ugotovljeno, da neskladen razvoj v komunalnem gospodarstvu v preteklem obdobju zaviralno vpliva na družbeno reprodukcijo in da bo potrebno korenito spremeniti področje financiranja. Zveza komunalnih skupnosti se je zavezala, da bo izdelala osnutek samoupravnega sporazuma o temeljnih plana, ki bo zagotavljal izpolnitev zadanih smernic ob upoštevanju potreb gospodarstva in danih možnosti za doseglo planskih ciljev v naslednjem srednjeročnem obdobju.

Samoupravna komunalna skupnost ugotavlja, da je pri usklajevanju srednjeročnega plana treba upoštevati izhodišča gospodarstva, Samoupravne stanovanjske skupnosti in vseh KS, ki se bodo vključili s svojimi potrebami v plan komunalne skupnosti. Pri planu moramo upoštevati tudi možnosti sodelovanja in vključevanja v regijski plan v okviru SR Slovenije.

BELEŽKE:

BELEŽKE: